

Nacka 2014-01-14

Nacka kommun Registrator KFKS 2011/537-265 131 81 Nacka registrator@nacka.se

Remissvar avseende tredje samrådsförslaget till bildande av naturreservat Skuruparken

Nacka Miljövårdsråd tillstyrker bildandet av naturreservat Skuruparken.

Vi hänvisar i första hand till våra remissvar av 2007-09-30 som finns tillgängligt på webben som http://www.nackamiljo.se/skurupark.html och vårt svar av 2010-11-09, tillgängligt som http://www.nackamiljo.se/skurupark2.html .

1 of 2 01/14/2014 05:14 PM

Vi anser, som tidigare, att stugorna ska bort. Tyvärr har markägaren försökt sabotera detta genom att ge fleråriga arrendekontrakt som inte avser endast husen utan även en omgivande tomt. Vidare har det förekommit svartbyggen i Skuruparken. Det är kommunens skyldighet att såsom tillsynsmyndighet att ingripa mot åtgärder som strider mot det interimistiska förbudet och skadar det blivande naturreservatet.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman ordförande

Detta remissvar finns på webben som http://www.nackamiljo.se/skurupark3.html

Nacka Miljövårdsråd c/o Jan Åman Plommongatan 9 138 31 Älta

Telefon: Hem: 7733283 Arb: 55378743 E-mail: jan@aman.se

2 of 2 01/14/2014 05:14 PM

Nacka 2007-09-30

Nacka kommun Registrator MSN 2007/81 131 81 Nacka

Fax: 7189454

Remissvar angående bildandet av naturreservat Skuruparken.

Sammanfattning

Nacka Miljövårdsråd tillstyrker bildandet av naturreservat Skuruparken.

Vi anser såsom kommunen att stugorna ska tas bort. De har ända från början haft tillfällighetskaraktär, genom att de alltid haft ettårskontrakt. De innebär en privatisering av området som på ett olyckligt sätt hindrar framkomligheten för allmänheten.

Vi ställer oss mycket positiva till att naturreservatsförslaget omfattar hela Skuruparken, inklusive den västra delen fram till Tranvägen, det är viktigt att inte inskränka reservatet där ny Skurubro planeras.

Återskapa kulturlandskapet med lundar, hagar, öppna gräsmarker och öppna stränder -- kärnan i en landskapspark. Låt inte skogen ta överhanden på dess bekostnad!

Stugorna

Vi ställer oss tveksamma till att naturreservatsförslaget inte tar ställning till stugorna. Dessa påverkar skötselplanen. I juni 2007 beslöt Nacka kommun att stugorna skulle tas bort. Vi stöder detta beslut helt och hållet. Stugorna har ända sedan 30-talet haft ettårskontrakt. Därmed har stugbebyggelsens tillfällighetskaraktär markerats. De 68 stugorna med diverse tillbyggnader och "tomtutvidgningar" innebär en privatisering av området. Framkomligheten för allmänheten begränsas på ett olyckligt sätt. Därtill är en del stugor klart förfallna.

Avgränsning

Vi ställer oss mycket positiva till att naturreservatsförslaget omfattar hela Skuruparken, inklusive den västra delen fram till Tranvägen. Därmed möjliggörs bland annat att caskaderna i någon form kan återskapas.

Vidare är det viktigt att området inte ytterligare minskas i anslutning till den eventuella framtida nya Skurubro.

Vi önskar istället att naturreservatet även omfattar strandområdet, c:a 30-40 meter brett, under den nuvarande och eventuellt kommande Skurubron. Därmed skulle reservatet även omfatta ett värdefullt naturområde med strandstig.

Friluftsliv och upplevelsevärden

Rekreationsbehovet är stort för den moderna storstadsmänniskan. Möjligheten att vistas i naturen är betydelsefull i detta sammanhang. Skuruparken bjuder då på vacker och spännande natur. Där finns omväxlande promenadvägar.

I stora drag stöder vi förslaget. Här vill vi emellertid framhålla att vi allmänt är emot att ekkronor kapas för att förbättra utsikten. Möjligheter till vida vackra utblickar finns emellertid utan att kapa ekkronor. Via ravinen i nord-sydlig riktning söder om den stora ängen, kan man idag gå uppför en trappa till bergstoppen öster om ravinen, där "Hattstugan" nu ligger. Därifrån har man en fantastisk utsikt över Skurusundet, Eknäs och Duvnäsviken. Väster om ravinen finns en stig, utan större nivåskillnader, till det mäktiga berget i väster med vid utsikt över bebyggelsen i Saltängen, delar av Saltsjö-Duvnäs och Duvnäsviken. Vi föreslår att dessa stigar och utsiktsplatser iordningställs, troligen till en rätt ringa kostnad.

I reservatsförslaget står att rekreationsvärdena höjs genom ett kafé. Vi håller med om detta. Ett diskret byggt kafé, gärna efter arkitekttävling, kommer att bidra till att fler människor kommer att upptäcka naturen i Skuruparken. Vi önskar därtill att möjligheterna till bad undersöks. Eventuellt kan man göra en badbrygga. Vi önskar även bättre möjligheter för jogging.

Syften och föreskrifter

Vi stöder huvuddragen att bevara och utveckla områdets värden, då det gäller rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald. Vi anser att tillgängligheten är viktig, inte bara för närboende.

Vi stöder förslaget till föreskrifter med vissa förbehåll: A 13. Vi anser att det ska finnas dämpad belysning på vägen runt om södra delen av parken. C 7: Vi godtar inte medhavd grill.

Områdesvis naturbeskrivning

Naturvärdesbeskrivningen,med generella naturtyper bör kompletteras som underlag för skötselplanen. Den nuvarande har för snäva perspektiv. Vi förordar att man också utgår från tidigare markanvändning -- beteslandskapet.

Naturbeskrivningen som görs områdesvis utgår från Naturvärdeskartan. Det är viktigt att studera dessa handlingar, då de ligger till grund för skötselplanen. Naturvärdeskartan utgår från det aktuella landskapets trädbestånd, som indelas i generella naturtyper. Dessa sätts

endast i ringa grad i samband med tidigare markanvändning och nivåskillnaderna. Det som i remissförslaget benämns blandskog är ofta igenväxta beteshagar eller åkrar.

Naturtyperna indelas i naturvärdesklasser 1-3. Vilka är kriterierna för dessa naturvärdesklasser? Är det enbart biologiska värden som ligger till grund för naturvärdesklasserna?

Det som vi anser mest centralt är att remissförslagets naturbeskrivning med det aktuella trädbeståndet inte sätts i samband med det tidigare odlingslandskapet. Vad har tidigare varit åker, slåtteräng eller betesmark? Hur har dessa förhållanden påverkat det aktuella trädbeståndet? Var står träden glest? Var står de tätt? De gamla vackra, värdefulla och vidkroniga ekarna hade ej funnits, om de ej varit en del av det gamla beteslandskapet. Odlingslandskapet kan studeras i de välgjorda lantmäterikartorna, som även har förklarande texter. De har behandlats av Gunilla Ingmar i "Skuruparken -- Det historiska landskapet". Om detta material och dessa resultat inarbetats i naturreservatsförslaget hade ett helt annat beslutsunderlag erhållits för skötselplanen. Vi hoppas att detta görs i det kommande arbetet med skötselplanen.

Skuruparkens mycket höga naturvärden bör skyddas, något som framkommit i olika inventeringar. Såsom remissförslaget omnämner är det betespräglade kulturlandskapet en förutsättning för de gamla ek- och tallmiljöerna med rödlistade arter.

Skötselplanen

Odlingslandskapet bör studeras för att det betespräglade kulturlandskapet ska kunna återskapas. Kulturvärden och rent biologiska värden bör kopplas samman. Vi anser det nödvändigt att Skuruparken indelas i konkreta mindre skötselområden, som sinsemellan har olika förutsättningar. Skötselplanen bör ta ställning till hur "stugtomterna" ska återställas.

De i remissförslaget urskiljda generella naturtyperna ligger till grund för skötselplanen. Se, Skötselplanekarta 1 med skötselområden, s 32. Här har det gjorts en grov indelning i fem olika skötselområden utifrån de generella naturtyperna: öppen mark, halvöppen mark, ädellövlund, blandskog och hällmarkstallskog. Vi kan här titta på skötselområdet blandskog (4). Det är ett mycket stort skötselområde som omfattar delområden som sinsemellan har helt olika förutsättningar.

I blandskog ingår delar av det område som på 1800-talet kallades "plantagen". Det var ett område som under en stor del av 1800-talet fram till 1920-talet var uppodlat som åker. I det område som på skötselplanekartan kallas blandskog ingår således områden som tidigare varit fyra åkrar enligt 1863 och 1904 års lantmäterikartor och en plankarta från 1917. Odlingskanter syns tydligt än idag. På detta ännu till stor del öppna område står den enda vikstugan som finns kvar. Denna tidigare åkermark ska enligt skötselplanen skötas som blandskog och kommer därmed att växa igen.

Det tidigare odlingslandskapet och inte bara det aktuella landskapet med dess trädbestånd bör ingå som beslutsunderlag för en skötselplan.

Stränderna vid Skurusundet: I remissförslaget s. 17 står om de populära stigarna vid Skurusundets strand. Då man på sensommaren och tidig höst går på stigen nära vattnet ser man inte vattnet på grund av den täta grönskan mellan stigen och vattnet. Enligt skötselplanekartan ska Skuruparkens stränder skötas som blandskog, ädellövlund (gallring vart tionde år) och en mindre del som öppen och halvöppen mark. Största delen av stränderna kommer således att skötas som skog. Sikten på strandstigen kommer då förmodligen att förbli skymd. Vi önskar emellertid att stränderna ska hållas öppna i möjligaste mån som på beteslandskapets tid.

I naturreservatsförslaget står (s.6) att skötseln av skog ska inriktas på "att stärka upplevelsen av orördhet och skogskänsla". Ska landskapet i Skuruparken utformas så att stora delar förblir eller växer igen till skog som skötselplanekartan visar? Ska endast ett klart avgränsat område mitt i parken förbli öppet? Nej, vi motsätter oss detta. En balans mellan det återskapade kulturlandskapet och värdefulla träd- eller skogsmiljöer bör eftersträvas.

Huvudskötselområden: Vad är remissförslagets kriterium för öppen mark och dess gränssättning? Vi förordar här användning av lantmäterikartorna och terrängstudier i form av odlingskanter med mera, något som troligen redan varit i åtanke.

Vi föreslår att möjligheterna till bete undersöks som komplement till slåttern. Kan betesdjur från Nyckelviken och Erstavik komma ifråga?

Gångvägar

Vi ställer oss positiva till rekonstruering av de äldre gångvägarna som mjukt följer landskapet i väster i stället för den raka cykelvägen tvärs igenom parken Vi önskar prioritera gångvägen runt södra delen av parken, så att den så snart som möjligt görs tillgänglig för barnvagn och rullator.

När vi tittar på Skötselplanekarta 2, förvånas vi över att det är så få vägar och stigar utsatta. Var finns alla 1700-talsvägarna från Råberghs karta Skuru promenader? Speciellt norra delen ser tom ut. Förutom Råberghs karta rekommenderar vi lantmäterikartorna, en plankarta från 1917 och terrängstudier.

Det är betydelsefullt att tydliga skyltar och informationstavlor finns.

Slutligen vill vi framhålla följande: Återskapa kulturlandskapet med öppna stränder -- själva kärnan av landskapsparken. Låt inte skogen ta överhanden på dess bekostnad. Hela remissförslaget har en slagsida åt de biologiska värdena. Det gäller att hitta en balans mellan återskapandet av kulturlandskapet och områden där träden står mera tätt. Det tidigare odlingslandskapet och inte bara det aktuella trädbeståndet bör ingå i beslutsunderlaget för skötselplanen. Natur och kultur bör ses som en enhet. Det är vår förhoppning att kommande besökare -- Nackabor och andra -- ska kunna återuppleva den vackra landskapsparken vid Skuru.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman ordförande

Detta remissvar har lagts ut på webben som http://www.nackamiljo.se/skurupark.html

Nacka Miljövårdsråd c/o Jan Åman Plommongatan 9 138 31 Älta Telefon: Hem: 7733283 Arb: 55378743 E-mail: jan@aman.se

Nacka 2010-11-09

Nacka kommun MSN 2007/81 Registrator Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden 131 81 Nacka

Remissvar avseende reviderat förslag till bildande av naturreservat Skuruparken

Nacka Miljövårdsråd tillstyrker bildandet av naturreservat Skuruparken.

Vi hänvisar i första hand till vårt remissvar av 2007-09-30 som finns tillgängligt på webben som http://www.nackamiljo.se/skurupark.html.

Vid Miljö- och stadsbyggnadsnämndens möte 2010-09-22 föreslogs av fyra ledamöter att punkt C6 i föreskrifterna skulle ändras till förbud mot att "Cykla annat än på stig och anlagd väg". Detta är en mycket olycklig och närmast felaktig formulering. En väg torde alltid vara anlagd, däremot är det viktigt att förbjuda cykling på ej anlagda stigar. I t ex Nackareservatet cyklar många mountainbikecyklister som ofta (trots förbud) cyklar där det inte tidigare varit stig. När de cyklat på samma ett hundratal gånger har det uppstått en ny stig. Därefter kan de hävda att de cyklar på en stig, som de själva skapat. Förbudet bör som föreslagits gälla att "Cykla annat än på väg" eller möjligen "Cykla annat än på väg och anlagd stig".

Vi tycker att det är olämpligt att man jämfört med 2007 års förslag uteslutit en del av området i norr närmast Skurustugan. Vi tror inte att hela det undantagna området kommer att behövas för ny trafikplats och oroar oss för att undanta detta område kan komma att leda till att man förstör mer än absolut nödvändigt av detta område t ex som etableringsområde under byggtiden.

1 of 2 11/09/2010 03:40 PM

I den mån konsulter kommer att anlitas exempelvis för juridiska spörsmål kring reservatsbildningen måste det säkerställas att vederbörande konsult, och det företag konsulten är verksam i, är fria från affärsförbindelser med markägaren. Detta naturligtvis för att säkerställa ett opartiskt arbete och ett befriande av konsulten från intressekonflikter. Det är underförstått att kommunen kan räkna med kraftigt motstånd från markägaren mot reservatsförslaget enligt Nacka Miljövårdsråds bedömning.

Beträffande stugbebyggelsen bör det prövas om dessa byggnader överhuvudtaget omfattas av regelverket kring bygglov mm då karaktären är av provisoriskt slag. Såvitt vi vet så förekommer ju att fastighetsbolag marknadsför provisoriska byggnader med argumentet att inget byggnadslov krävs. Om byggnadslovreglerna inte är tillämpliga kan det möjligen vara lättare att genomföra en avveckling av stugorna. Ett flertal stugor är belägna på strandskyddat område. En annan synpunkt i sammanhanget är att eftersom markägaren är ett större börsnoterat byggbolag borde ett så resursstarkt bolag enkelt kunna kompensera stugägarna/sina arrendeinnehavare med annan mark.

I övrigt kan framhållas att det självfallet är önskvärt att parken rekonstrueras och noterbart är då att i den västra delen av parken, som markägaren önskar exploatera, fanns en av de finaste upplevelserna i parken, de s.k. cascaderna. Övriga nackdelar för parken med en exploatering är bland annat avverkning av ädellövskog med ståtliga månghundraåriga ekar, i det närmaste en barriär av bebyggelse som begränsning i väster för den parkyta som skulle finnas kvar. Samt naturligtvis stympningen i sig av parken.

Miljövårdsrådet noterar med tillfredställelse att reservatsförslaget inte tillåter någon exploatering av området.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman ordförande

Detta remissvar har lagts ut på webben som http://www.nackamiljo.se/skurupark2.html

Nacka Miljövårdsråd c/o Jan Åman Plommongatan 9 138 31 Älta Telefon: Hem: 7733283 Arb: 55378743 E-mail: <u>jan@aman.se</u>

2 of 2